

VPLIV KRIZNIH SITUACIJ NA SLOVENSKI TURIZEM

Dejan Cigale

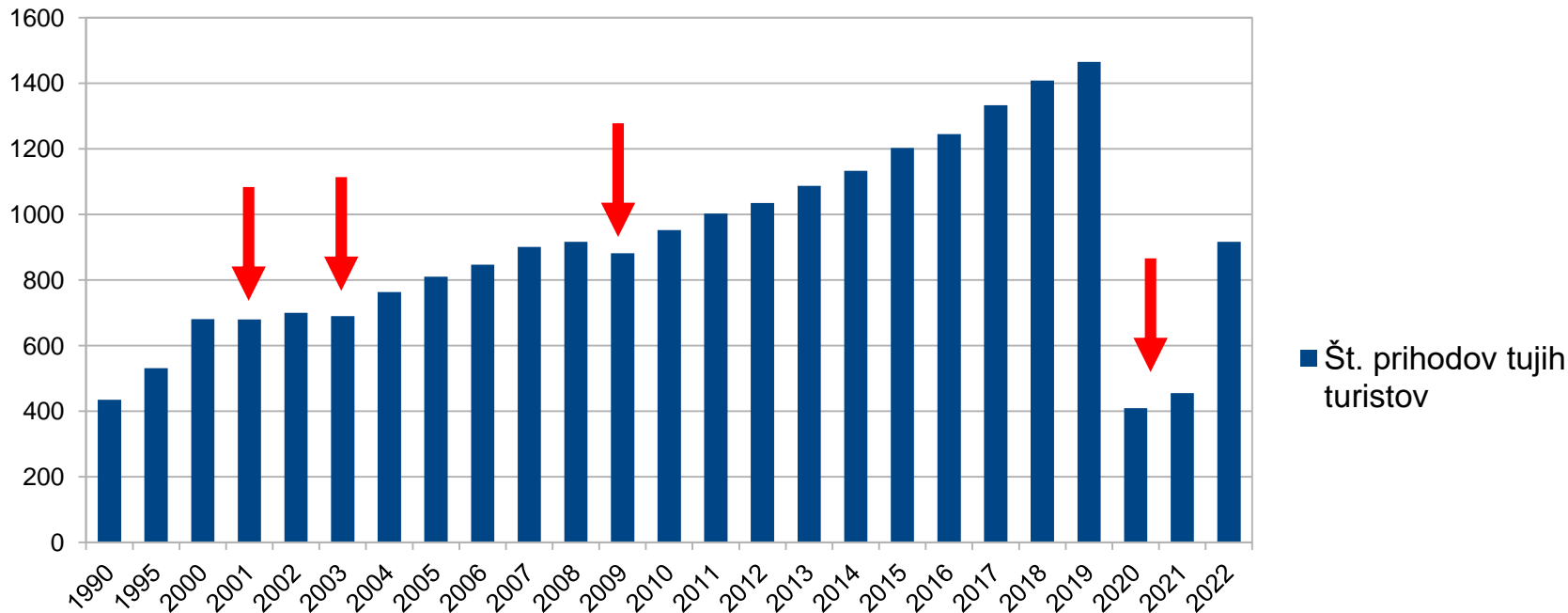
ROGAŠKA SLATINA, junij 2023

- Izrazita rast svetovnega turizma v času po drugi svetovni vojni.
- Število prihodov tujih turistov se je od leta 1950 do leta 2019 povečalo s 25,3 milijona na 1,46 milijard.
- Dolgoročna rast svetovnega turizma je bila le redko prekinjena. Tako je v 21. stoletju samo v štirih primerih prišlo do globalnega upada turizma.

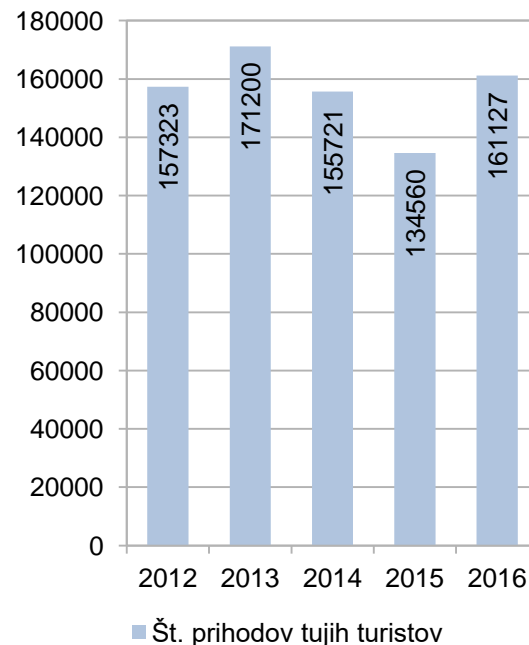
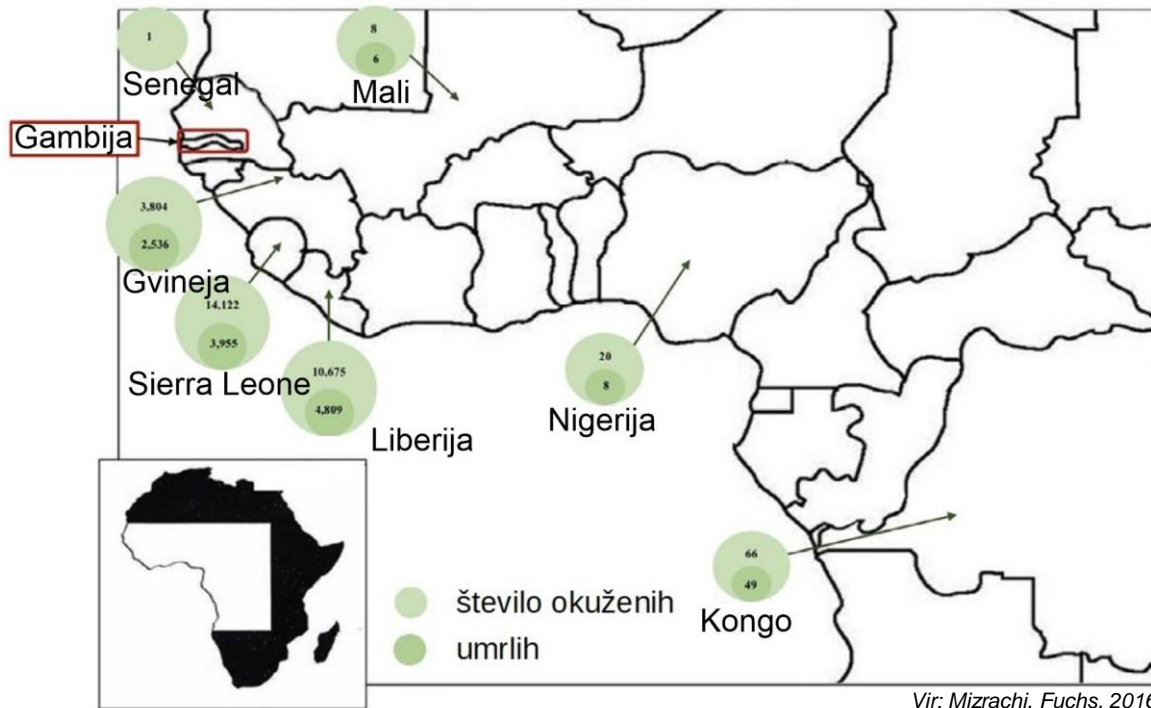

Svet – število prihodov tujih turistov 1990–2022

Vir podatkov: UNWTO

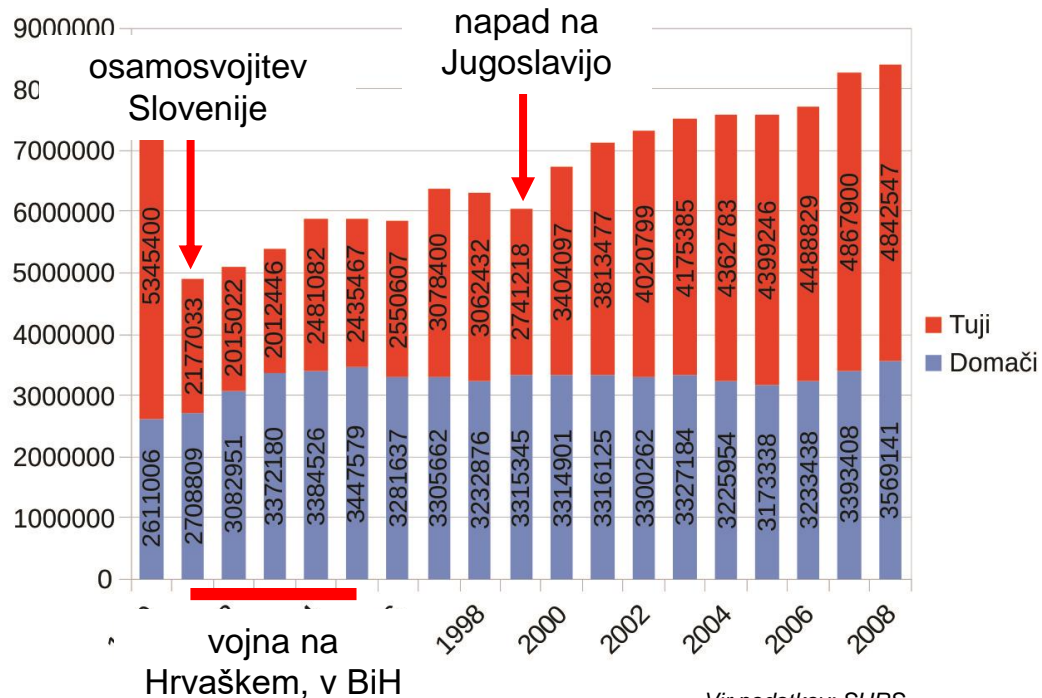
EPIDEMIJA EBOLE V ZAHODNI AFRIKI

- Krizne situacije v turizmu na primeru Slovenije v času od njene osamosvojitve naprej.
- Kriza: motnja, ki fizično vpliva na sistem kot celoto in ogrozi njegove temeljne predpostavke [...], njegovo eksistenčno jedro (Pauchant in Mitroff, 1992).
- Poudarek na obravnavanju značilnosti turizma, kakršne so razvidne iz podatkov nastanitvene statistike.

- **Osamosvojitve Slovenije** v povezavi z dogajanjem na drugih območjih nekdanje Jugoslavije je imela za posledico izrazito zmanjšanje turističnega obiska (močan upad števila tujih turistov).
- Učinki so bili prostorsko različno razporejeni – zdraviliški kraji so bili prizadeti le v skromni meri, bistveno bolj pa npr. gorski kraji.

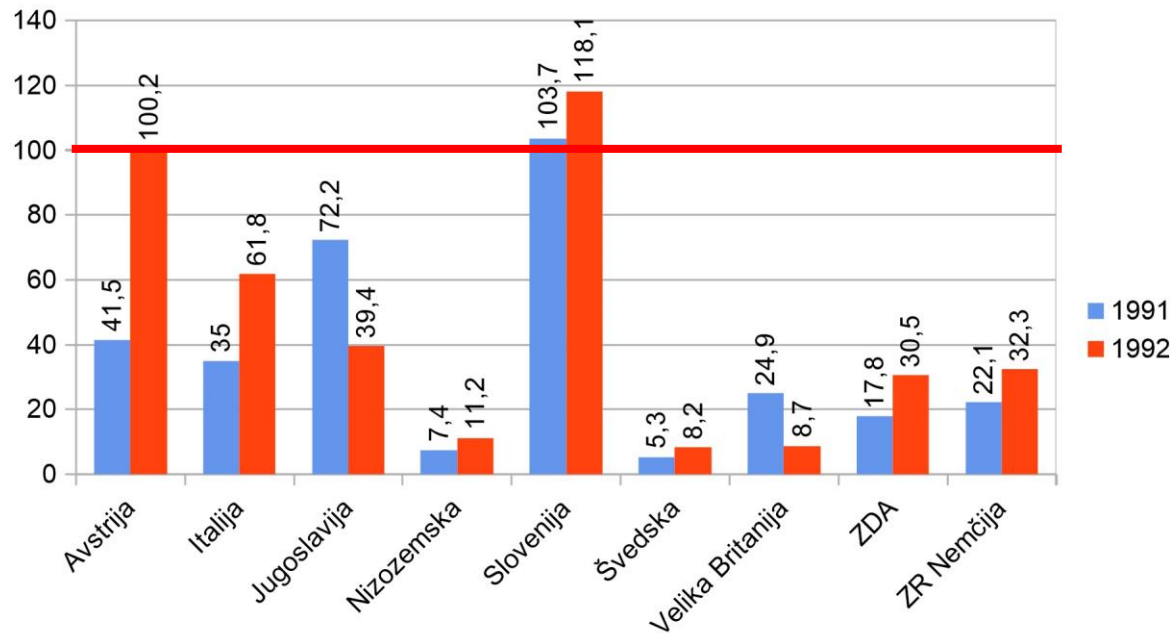
Število prenočitev domačih in tujih turistov v Sloveniji v obdobju 1990–2008

Vir podatkov: SURS

- Razlike med turisti iz različnih držav.
- Turisti iz bližnjih držav, ki so bolje poznali razmere v Sloveniji, so se kmalu v precejšnji meri vrnili.

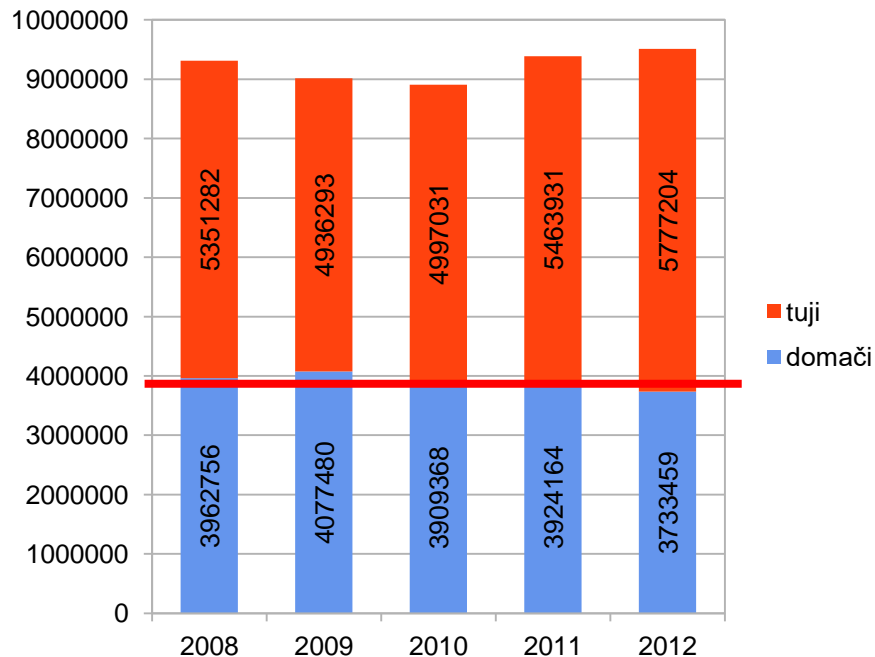
Število prenočitev turistov iz posameznih držav v letih 1991 in 1992 v primerjavi z letom 1990 – bazni indeks (1990 = 100)

Vir podatkov: SURS

- Vpliv svetovne finančne in gospodarske krize.
- Krajša potovanja, potovanja v bližnje destinacije, bivanje v cenejših nastanitvenih obratih, splošno zmanjšana potrošnja ...
- Odziv tujih turistov je bil povezan z gospodarskim dogajanjem v njihovih izvornih državah.
- Število turistov iz nekaterih držav se je celo povečalo; npr. število kitajskih turistov je bilo leta 2009 kar za 10,2 % večje kot v letu 2008, l. 2010 pa že za 52,3 %.

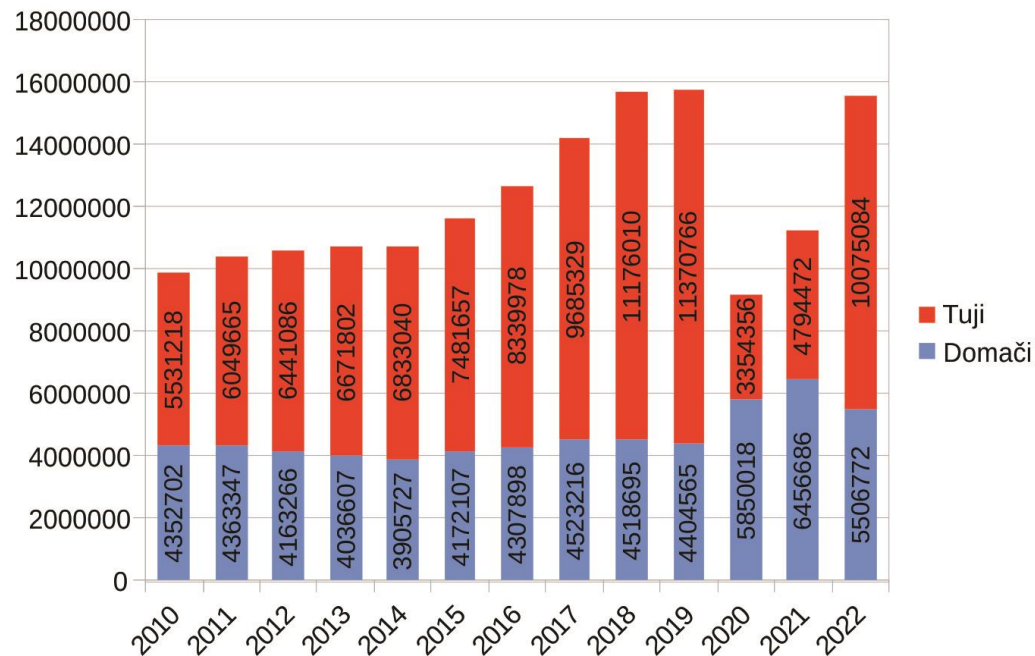
Število prenočitev domačih in tujih turistov v obdobju 2008–2012

Vir podatkov: SURS

- **Pandemija covid-19.**
- Epidemije so v preteklosti že večkrat vplivale na turizem.
- Prvi primer okužbe v Sloveniji je bil ugotovljen 4. marca 2020, epidemija covid-19 pa je bila razglašena 12. marca.
- Drastičen upad turističnega obiska.
- Slovenski turisti so se bolj kot sicer odločali za letovanje v Sloveniji.

Število prenočitev domačih in tujih turistov v obdobju 2010–2022

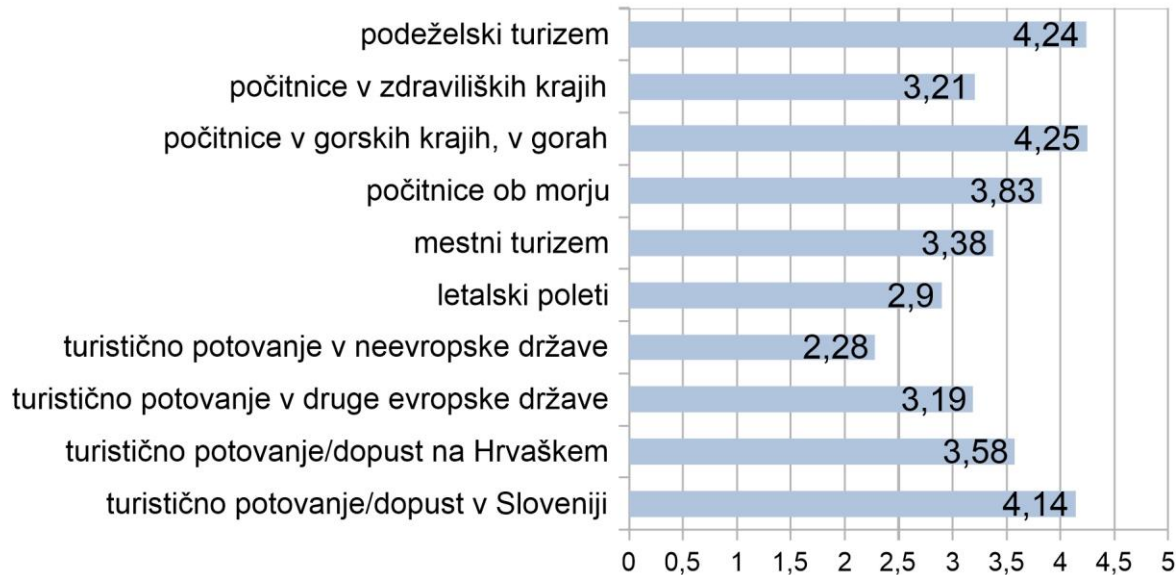
Vir podatkov: SURS

- Različna območja so v različni meri doživela upad turističnega obiska.
- Še zlasti so bile hude posledice v mestnih občinah.
- Najbolj se je povečalo število prenočitev slovenskih turistov v gorskih občinah.

Ocena zdravstvene varnosti različnih oblik turističnih potovanj (% odgovorov)

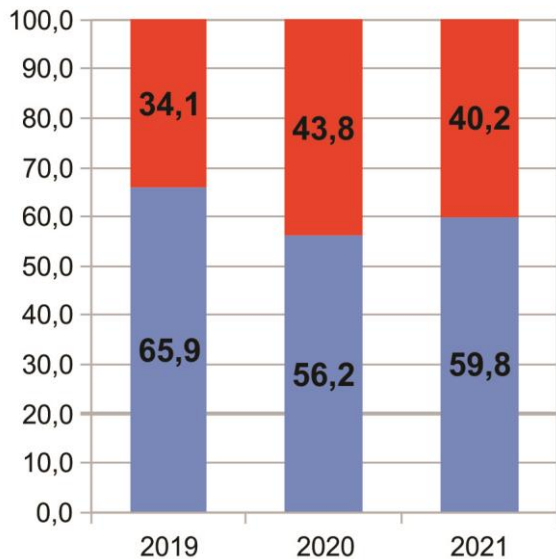
Anketiranci so ocenjevali stopnjo zdravstvene (ne)varnosti na lestvici od 1 do 5, kjer je 1 = zelo nevarne, 5 = zelo varne.

■ Povprečna ocena varnosti

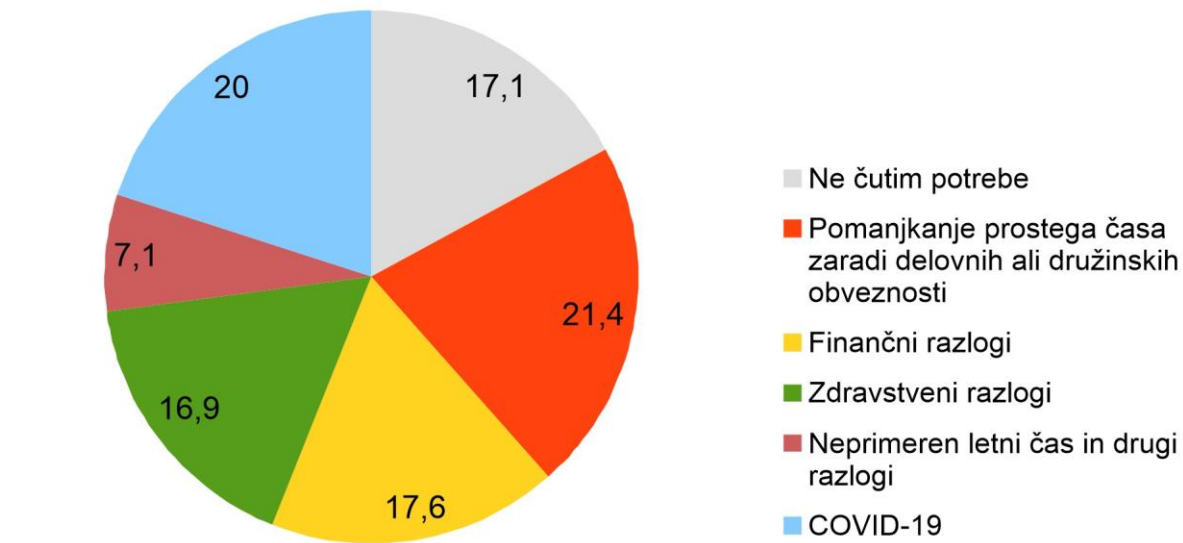
Vir: Cigale, Lampič, 2022

Odstotek prebivalcev, ki so šli na zasebno turistično potovanje

- Šli na zasebno potovanje
- Niso šli na zasebno potovanje

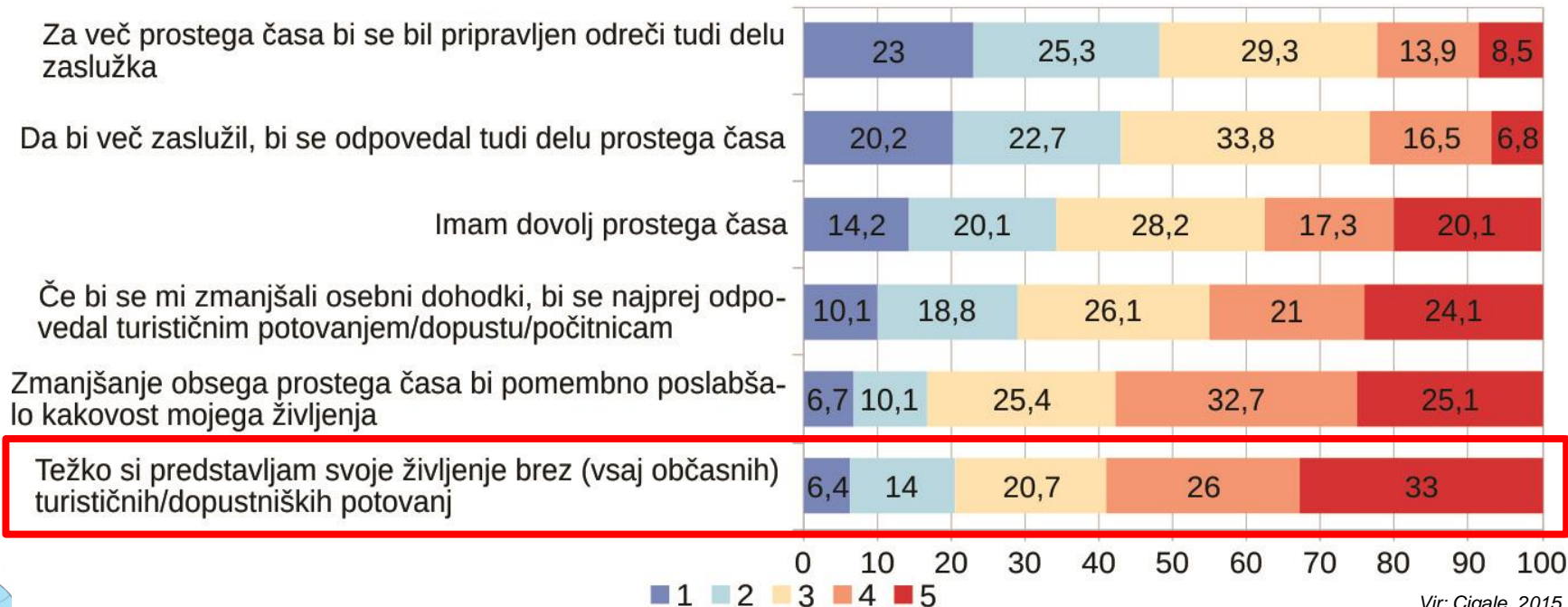
Razlog za neodhod na zasebno turistično potovanje (3. četrtina I. 2021; % anketiranih)

Vir podatkov: SURS

Strinjanje anketirancev z nekaterimi trditvami o prostem času (% odgovorov)

Anketiranci so lahko izrazili svoje soglasje s ponujenimi trditvami na lestvici od 1 do 5, kjer je 1 pomenilo "sploh se ne strinjam", 5 pa "popolnoma se strinjam".

Vir: Cigale, 2015

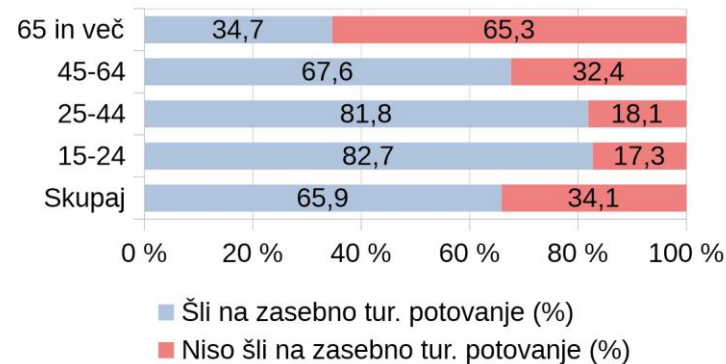
- Domači turisti so bolj zanesljivi od tujih.
- Običajno so bolj prizadete turistične destinacije, ki so odvisne od tujih turistov.
- Skupna značilnost vseh kriznih situacij je bila ponovna rast turističnega obiska.
- Odpornost turizma na vpliv raznovrstnih negativnih dejavnikov.

- Pandemija je opozorila na pomen turizma v okviru našega prostega časa.
- Posledic ni čutilo samo turistično gospodarstvo, temveč tudi turisti.
- Mlajše generacije so nadpovprečno zastopane med udeleženci turističnih potovanj.

Udeležba na zasebnih turističnih potovanjih I. 2019

Hvala za pozornost!

